

Според владините претставници, независноста на Косово ќе има позитивен ефект за фирмите. Колку за илустрација, Македонија лани во Косово извезе стоки во вредност од 214 милиони евра, што е 15 отсто од вкупниот косовски увоз. Косовскиот извоз во земјава изнесува 14 милиони евра. Домашните трговци очекуваат до крајот на годинава размената меѓу двете земји двојно да се зголеми.

Но, факт е дека независноста на Косово драстично ќе го измени економскиот амбиент во земјава, но и во регионот. Македонските стопанственици се поделени - едни сметаат дека извозот на Косово ќе биде уште поголем од досегашниот, а други, пак, со песимистички сценарија најавуваат дека тоа негативно ќе се рефлектира врз нашето стопанство.

Сепак, одредени бизнисмени прогнозираат одредени турбуленции, кои нема многу позитивно да се одразат на работењето на македонските компании, бидејќи трговската размена со соседна Србија е поголема отколку онаа со Косово. Тоа де факто значи дека ќе мора да се

определиме кој пазар ни е поважен, српскиот или косовскиот.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Според реакциите на македонските власти, решавањето на статусот на Косово има позитивни ефекти врз сите економии во регионот. Според нив, овој чекор ќе донесе поголема стабилност и ќе овозможи реализација на голем број инвестиции и бизнис-контакти кои го чекале тој момент.

"Отворањето на косовскиот пазар и добрите односи кои македонските фирми ги имаат со косовските и со српските нема да дозволат нарушувања во трговијата и во меѓусебните контакти. Верувам дека бизнисот ќе го најде својот пат. Бизнис ин-

НОВАТА РЕАЛНОСТ НА КОСОВО АМБИЕНТ ВО ЗЕМЈАВА

**НА КОСОВО МУ НЕДОСТАСУВААТ МНОГУ РАБОТИ,
НО ДАЛИ ЌЕ ГИ КУПУВА ОД НАС?**

ПОЛИТИЧАРИТЕ БИЗНИСМЕНИТЕ

ТРАНСПОРТЕРИТЕ НЕ ОЧЕКУВААТ БЛОКАДИ

Македонските патни и товарни транспортери не очекуваат дека Владата на Србија ќе ја спушти граничната рампа доколку Македонија ја признае независноста на Косово. Во СИЗ "Македонија сообраќај", велат дека ако тоа се случи, македонските транспортери ќе бидат присилени да користат алтернативни варијанти за превоз на патници и на стоки кон европските земји. Дел од транспортерите сметаат дека нашата Влада никако не смее да го признае Косово во првиот бран, бидејќи ќе се доведе во ситуација Србија да ни стави тотално ембарго.

тересите на подолг рок се појаки и од политичките, што се покажа и во спорот меѓу Македонија и Грција", изјави денот вие вицепремиерот Зоран Ставрски.

Според него, не се очекуваат блокади од српските власти. Истовремено Ставрски ги повика бизнисмените да ја искористат големата шанса, која ја нуди пазарот на Косово.

"Доколку први влезат на тој пазар, ќе изградат добри релации и репутација", потенцираше Ставрски.

ШАНСА

Берзанските аналитичари прогнозираат дека македонската Берза ја очекува најдобрата година, бидејќи странските инвеститори ќе ја изберат како дестинација од која ќе влегува и ќе излегува дел од косовскиот пазар. Економистите велат дека ќе профитираат домашните извозни компании, бидејќи македонските производи ќе имаат поголема шанса за извоз на косовскиот пазар.

Даночни последици, како резултат на

енергетска нестабилност како негативен ефект, експанзија на македонската Берза како придобивка. Вака од друга страна и деловната заедница и економските експерти ја анализираат независноста на Косово и последиците од тоа врз економските односи во регионот. Стопанствениците велат дека бизнисот нема да трпи, но признаваат дека овој вид забрани лошо ќе влијае врз целиот регион.

"Генерално на целиот регион тоа нема да му оди во полза, а тоа би повлекло и даночни и други последици", потенцираат дел од бизнисмените.

"Економскиот амбиент во Македонија ќе се промени, а последици секако ќе има, доколку поради независноста на Косово, Србија воведо ембарго", изјави и експертот за финансии Никола Поповски.

"Можни се проблеми. Владата засега е таинствена, а треба да биде многу внимателна. Доколку се нарушат економските односи последици ќе има. Единствена придобивка е тоа што ќе се развие друг вид економија, шпедитерската дејност", објаснува Поповски.

Предност од независноста на покраин-

ДРАСТИЧНО ЌЕ ГО ИЗМЕНИ ЕКОНОМСКИОТ

Според стопанствениците, Косово најмногу увезува прехранбени производи, нафта и нафтени деривати, хемиски производи, неметали, текстил и производи од кожарската, црната и обоената металургија. Сите овие производи ги има во Македонија и можат да се пласираат на косовскиот пазар. Затоа бизнисмените од земјава размислуваат за отворање мешовити македонско-косовски фирми или за дислокација на дел од нивното производство на територијата на Косово. Според податоците од Заводот за статистика, Косово е значаен трговски партнер на Македонија. Иако трговската размена со Косово сè уште се пресметува заедно со податоците од Србија, од Министерството за економија информираат дека трговската размена со Србија лани изнесуваше 974 милиони долари, со суфицит од 173 милиони долари на наша страна. Извозот изнесува 573 милиони, а увозот 400 милиони долари.

Според косовскиот Завод за статистика, пак, Македонија лани во Косово извезла стоки во вредност од 214 милиони евра, што е 15 отсто од вкупниот косовски увоз. Косовскиот извоз во земјава изнесува 14 милиони евра, што е 11 отсто од вкупниот извоз. Домашните трговци очекуваат до крајот на годинава размената меѓу двете земји двојно да се зголеми.

ОПТИМИСТИ, А - И ТАКА И ТАКА

ната е тоа што земјава ќе биде порта за увоз на стоки кон Косово. Нашиот трговски биланс и сега е во суфицит. Во бројки значи дека Македонија извезува повеќе од 200 милиони евра, што според економистите е од 4 до 5 отсто од бруто домашниот суфицит.

НЕИЗВЕСНО СЦЕНАРИО

Факт е дека независноста на Косово драстично ќе го измени економскиот амбиент во земјава, но и во регионот, прогнозираат македонските стопанственици. Бизнисмените се поделени - едни сметаат дека уште поголем ќе биде извозот на Косово кој досега достигнуваше до 200 милиони евра, а други, пак, со песимистички сценарија најавуваат дека тоа негативно ќе се рефлектира врз нашето стопанство. Некои стопанственици, пак, прогнозираат одредени турбуленции, кои нема позитивно да се одразат на работењето на македонските компании, бидејќи трговската размена со соседна Србија е поголема отколку онаа со Косово.

Според Добре Иванов, комерцијален

ДАЛИ ЌЕ НИ СЕ СЛУЧИ
ТИВКА БЛОКАДА,
НАСКОРО ЌЕ СЕ ЗНАЕ

директор на "Силекс" од Кратово, слушавањата во Косово негативно ќе се одразат на македонското стопанство. Тој вели дека во моментот кога се очекува и ние да го признаеме Косово како независна држава, ќе ни се случи тивка блокада од Србија.

"Можеби блокадата нема да биде официјална, но стопанството ќе го почувствува тоа. Како потоа ќе се одвиваат работите, ќе зависи од меѓународната заедница. Треба да се земе предвид дека производството во земјава е од таков вид што ние практично и немаме што многу да извезуваме во земјите од ЕУ", вели Ива-

нов, додавајќи дека компанијата "Силекс" од Кратово соработува со компании и од Косово и од Србија.

Наспроти него, првиот човек на велешки "Жито Вардар", Ристо Ташев, смета дека нема да има блокада од страна на Србија, бидејќи на тој начин тие и сами ќе си наштетат. Тој не сака да прогнозира како ќе се редат настаните, но реално, според него, постои опасност од тивка блокада.

"Добиточната храна ја увезуваме, главно, од Србија и од Унгарија, но таа треба преку територија на Србија да пристигне во Велес", вели Ташев.

Според Бранко Азески, претседател на Стопанска комора, приватниот бизнис е алергичен на граници. Тој смета дека приватниот капитал во Србија, Македонија и во Косово ќе ги избрише границите и ќе ја подобри соработката.

"Не треба да се прават паралели со времето кога овие простори имаа друг општествен систем и друг вид капитал. Контактите со фирмите и со коморите во Белград и во Приштина се сосема поинакви од црните сценарија кои се прикажуваат и убеден сум дека фирмите ќе си го најдат својот пат", дециден е Азески.

Тој ги охрабрува македонските бизнисмени и им укажува дека прогласувањето на независноста на Косово треба сосема нормално да ја прифатат. Комората ги има сите контакти со коморите од соседните земји, кои се засегнати и е подготвена да им даде секаква логистичка поддршка.

"Приватниот бизнис не признава политички проблеми. Тој работи во насока на зголемување на профитот и на освојување нови пазари", смета Азески, додавајќи дека во регионот се зголемува економската соработка.

Според него, ситуацијата ќе предизвика компаниите, излегувајќи на пазарот и одејќи кон профитот да ги избришат сите политички проблеми кои постојат. Овие причини нема да предизвикаат ревидирање на постојните односи, бидејќи во Косово и во Македонија повеќе од 90 проценти од компаниите се приватизирани и тие исклучително го гледаат својот личен интерес. Токму затоа Азески не очекува да се испроблематизира трговската размена со соседна Србија.

И првиот човек на Стопанска комора на северозападна Македонија, Џемаил Даути, вели дека "по прогласувањето независност на Косово македонската економија може само да добие".

"Косовскиот пазар е многу компатибилен со тоа што го нудат компаниите од Македонија и веројатно таа релација уште повеќе ќе се подобрува", потенцира Даути.

ИСПРАТИ СМС КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: POD 075XXXXXX каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.

2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.

3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина: SON помн
Толкувањето го добиваш веднаш.

*со празно место како во примерот